

รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา Moral Behavioral Development Model for Higher Education Students

สัญญา เคนาภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

วัชรารักษ์ จันทนุกูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

Sanya Kenaphoom

Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand

Watcharaporn Jantanukul

Ubon Ratchathani Rajabhat University, Thailand

E-mail: zumsa_17@hotmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9833-4759>

Corresponding author E-mail: chomchob49@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8048-9798>

วันที่รับบทความ: 5 กันยายน 2566; วันที่แก้ไขบทความ: 27 กันยายน 2566; วันที่ตอบรับบทความ: 28 กันยายน 2566

Received: September 5, 2023; Revised: September 27, 2023; Accepted: September 28, 2023

บทคัดย่อ

การศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นการทำความเข้าใจและทำนายพฤติกรรมทางศีลธรรมโดยอาศัยปัจจัยทางสุขภาพจิตใจ วิธีชีวิต พฤติกรรมทางสังคม บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ผู้เขียนใช้วิธีการศึกษาเอกสารทางวิชาการ จากนั้นทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์พร้อมนำเสนอเชิงพรรณนาความ ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสำหรับนักศึกษา ประกอบด้วย (1) การให้ความรู้เกี่ยวกับหลักจริยธรรมแก่นักศึกษา (2) การเป็นแบบตัวอย่างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่ดี (3) กำหนดจรรยาบรรณสำหรับนักศึกษา (4) ส่งเสริมการสนทนาอย่างเปิดเผย (5) การบูรณาการจริยธรรมในหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน (6) การส่งเสริมความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม (7) การจัดเตรียมทรัพยากรและการสนับสนุนการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม และ (8) การสรุปผล ประเมินผล และพัฒนาแนวทางการพัฒนาจริยธรรมสำหรับนักศึกษา

คำสำคัญ: รูปแบบการพัฒนา; พฤติกรรมเชิงจริยธรรม; นักศึกษาระดับอุดมศึกษา

Abstract

The study of ethical behavior involves understanding and predicting moral behavior based on factors of mental health, lifestyle, and social behavior. This article aims to present guidelines for developing ethical behavior for higher education students. The author uses the method of studying academic documents and then analyzing and synthesizing them and presenting them descriptively. The results of the study found that the moral Behavioral

Development Model for Students; (1) Educates students about ethical principles, (2) Being the model for good ethical behavior, (3) Sets a code of conduct for students, (4) Encourages open dialogue, (5) Integration of ethics in the teaching and learning curriculum, (6) Promotion of self and social responsibility, (7) Providing resources and supporting the development of ethical behavior, and (8) Conclusion, evaluation, and development of ethical development guidelines for students.

Keywords: Development Model; Ethical Behavior; Higher Education Students

บทนำ

พฤติกรรมศาสตร์เป็นสาขาสหสาขาวิชาซึ่งครอบคลุมสาขาวิชาย่อย เช่น นิเวศวิทยาเชิงพฤติกรรม จิตวิทยาความรู้ความเข้าใจและชีววิทยาพัฒนาการเชิงวิวัฒนาการ (Butt, A. และ Ashar, A. (2020) เป็นกรอบการทำงานทั่วไปสำหรับการทำความเข้าใจประเด็นต่างๆ การศึกษาพฤติกรรมดำเนินการโดยการบูรณาการแนวคิดและการวิจัยจากหลากหลายสาขาวิชา (Hogan, A.J. 2017) มีรากฐานมาจากทฤษฎีคลาสสิกและผสมผสานแนวคิดและข้อมูลจากการวิจัยทางจิตวิทยาเชิงทดลอง สรีรวิทยา และชีววิทยาพัฒนาการ (Cardi, J.W., Penfield, D.R., Yoon, A. 2012) พฤติกรรมศาสตร์ยังมีบทบาทในด้านอื่นอีกด้วย เช่น กฎหมายการละเมิดซึ่งสามารถตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับผลการยับยั้งความรับผิดชอบบุคคลต่อการกระทำได้ (Schiffer, M.B. 2013) เครื่องมือทางแนวคิดสำหรับการศึกษานับความสำคัญของสิ่งประดิษฐ์ ปฏิสัมพันธ์และการสร้างวิทยาศาสตร์ใหม่ผ่านโครงการเทคโนโลยี (Shen Xia, 2010)

สำหรับการศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมคือการทำความเข้าใจและทำนายพฤติกรรมทางศีลธรรมโดยพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ เช่น สุขภาพจิต วิถีชีวิต พฤติกรรมทางสังคม และผลที่เกิดขึ้นจากการแสดงพฤติกรรมทางจริยธรรม นักวิจัยมุ่งเน้นการพยากรณ์พฤติกรรมทางจริยธรรมเพื่อส่งเสริมและปรับปรุงการปฏิบัติด้านจริยธรรม แนวทางการวิจัยมักจะให้ความสำคัญเกี่ยวกับสุขภาพจิต วิถีชีวิต และพฤติกรรมทางสังคมในการทำนายพฤติกรรมทางศีลธรรม ดังนั้นผลการวิจัยจึงมักจะเสนอให้องค์กรควรคัดเลือกผู้บริหารที่มีจริยธรรมและพัฒนานโยบายเพื่อสร้างมาตรฐานทางจริยธรรมภายในองค์กร (Shokri, M. 2021; Cicero, F.R. 2021; Zameni, F. 2017; Hamrah, N.A. 2017)

การพัฒนาจริยธรรมมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาระหว่างประเทศในปี 2545 ซึ่งกลายเป็นข้อวิพากษ์วิจารณ์การวิจัยและพัฒนาทางเศรษฐกิจกระแสหลัก สิ่งนี้นำไปสู่การสถาปนาทางเลือกเช่นการพัฒนามนุษย์ การพัฒนาที่ยั่งยืน การพัฒนาแบบมีส่วนร่วม เหล่านี้เน้นย้ำถึงความจำเป็นสำหรับความเข้าใจที่สามารถนำไปปฏิบัติหลายกระบวนการ ทักษะ การปรับค่านิยม วิธีการ และความรู้ให้สอดคล้องกัน จริยธรรมยืนยันว่ามีการพัฒนาความรับผิดชอบที่เข้มงวดและถูกต้อง ขณะเดียวกันก็ตั้งคำถามถึงพลวัตของอำนาจและการยอมรับ

ความหลากหลาย รากฐานทางจริยธรรมของทฤษฎีการพัฒนาเชิงวิพากษ์มีอิทธิพลต่อทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาความยากจน ความขัดแย้ง และความล้าหลังทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปราะบาง แนวคิดเรื่องการพัฒนาเองทำให้เกิดคำถามทางจริยธรรม เช่น การจัดลำดับความสำคัญของการขจัดความยากจนหรือการลดความไม่เท่าเทียมกันอย่างรุนแรง โดยรวมแล้ว การพัฒนาจริยธรรมจึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้แน่ใจว่าความพยายามในการพัฒนาจะยั่งยืนและส่งเสริมความยุติธรรมทางสังคม (Marangos et al. 2021; Keahey, 2020; McCann, 2020; Ingram & Derdak, 2018; Vargas-Elizondo, 2020)

พฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายถึง การกระทำที่สอดคล้องกับความคาดหวังทางวัฒนธรรมด้านศีลธรรมและความยุติธรรม เป็นความเชื่อส่วนบุคคลของแต่ละบุคคลว่าพฤติกรรม การกระทำ หรือการตัดสินใจนั้นถูกหรือผิด พฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นเรื่องส่วนตัวและอาจแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล แม้ว่าพวกเขาจะใช้คำเดียวกันเพื่อแสดงวิจารณ์ทางศีลธรรมก็ตาม มักเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคมที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป พฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นสิ่งสำคัญสำหรับมืออาชีพในการช่วยสร้างนิสัยที่ดีและจัดการกับสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ผิดจรรยาบรรณ พฤติกรรมทางจริยธรรมอาจได้รับอิทธิพลจากตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อม เช่น จรรยาบรรณวิชาชีพ และผลที่ตามมาของการกระทำที่ผิดจริยธรรม นอกจากนี้ยังได้รับอิทธิพลจากความเข้าใจของแต่ละบุคคลเกี่ยวกับแนวคิดทางจริยธรรมและเครือข่ายที่เป็นไปได้ของพฤติกรรมที่ผิดจรรยาบรรณ จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับบุคคลและองค์กรในการปฏิบัติตามความคาดหวังทางวัฒนธรรมและรักษาชื่อเสียงเชิงบวก (Cicero, F.R. 2021; Winston, B.E. 2019; Morahan, M., 2015; Bazerman, H.M., & Gino, F. 2012; Treviño, L. K., Weaver, G. R., & Reynolds, S. J. 2006)

ดังนั้น พฤติกรรมทางจริยธรรม หมายถึง การกระทำหรือการประพฤติที่สอดคล้องกับค่านิยมและหลักจริยธรรมที่เป็นที่ยอมรับในสังคมหรือวัฒนธรรมต่างๆ ซึ่งอาจเป็นมาตรฐานและกฎเกณฑ์ที่สังคม ศาสนา หรือค่านิยมที่จัดตั้งขึ้น ถือเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลหรือกลุ่มคนในสังคมและชุมชนต่างๆ พฤติกรรมทางจริยธรรมอาจเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามค่านิยมที่ดี เช่น ความซื่อสัตย์ ความเอาใจใส่ ความมีน้ำใจ ความเสียสละ เป็นต้น นอกจากนี้ยังรวมถึงการรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่นด้วย เช่น ช่วยเหลือผู้ขัดสน เคารพผู้สูงอายุและผู้ที่อยู่ในตำแหน่ง ประพฤติตนสุภาพในที่สาธารณะ เป็นต้น พฤติกรรมที่มีจริยธรรมเป็นส่วนสำคัญในการสร้างและรักษาความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลและกลุ่มในสังคม และมีบทบาทสำคัญในการสร้างการอยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคมให้เป็นไปได้อยู่เสมอ โดยได้รับการพัฒนาจากมาตรฐานและค่านิยมที่มีอยู่ในสังคมและวัฒนธรรมต่างๆ และเป็นตัวบ่งชี้ที่ช่วยกำหนดความเหมาะสมและการปฏิบัติที่ถูกต้องในสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน

อย่างไรก็ตามเพื่อวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา มาตรฐานสำคัญประการหนึ่งคือนักศึกษามีลักษณะคุณธรรมและจริยธรรมที่พึงประสงค์ นักศึกษาระดับอุดมศึกษาควรมีพฤติกรรมทางจริยธรรมที่สอดคล้องกับระดับการศึกษาและสภาพแวดล้อมในการดำรงชีวิต เพื่อประสบความสำเร็จในการ

เรียนรู้และเตรียมตัวเป็นคนที่มีคุณภาพในอนาคต พฤติกรรมที่สำคัญ ได้แก่ ความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ และการพัฒนาตนเอง ความซื่อสัตย์และยุติธรรมในการทำวิจัยหรือแสดงความคิดเห็น ความรับผิดชอบในการจัดการเวลาและการทำงาน การเคารพครูและเพื่อนนักศึกษา มีระเบียบวินัยและการบริหารเวลา การพัฒนาทักษะส่วนบุคคล เช่น การสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น การช่วยเหลือผู้อื่น การเคารพสิทธิและความแตกต่างในการทำงานกลุ่ม และการรักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิต ถือเป็นพื้นฐานสำคัญในการเตรียมตัวเป็นนักศึกษาที่มีคุณค่าและบุคคลที่จะทำสิ่งที่ยิ่งใหญ่ในชีวิตได้ในอนาคต ดังนั้นเป้าหมายของการศึกษาจึงต้องเน้นให้นักศึกษาพัฒนาพฤติกรรมที่มีจริยธรรมอันนำไปสู่การเป็นผู้มีคุณค่าในสังคมและอนาคตอันมีความสุขของสังคมที่ตนมีส่วนร่วม

อย่างไรก็ตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF: HED) เป็นกรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาาระดับอุดมศึกษาของประเทศ ได้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ (Domains of Learning) ของคุณวุฒิของประเทศไทย มีอย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Morals) (2) ด้านความรู้ (Knowledge) (3) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) และ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Communication and Information Technology Skills) จะเห็นได้ว่ากรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Morals) ได้ถูกวางเป็นอันดับแรกถือว่าเจตนาของการจัดการศึกษาให้ความสำคัญสูงสุดซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาบัณฑิตให้เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม ที่สามารถประพฤติตนตามหลักจริยธรรมในการดำเนินชีวิตทั้งในด้านส่วนตัวและวิชาชีพ ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่สำคัญในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้กับบัณฑิต โดยสามารถดำเนินการได้หลายวิธี เช่น การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม การให้บัณฑิตมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และการให้เป็นแบบอย่างที่ดีจากอาจารย์ บุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา และผู้ปกครอง เป็นต้น

บทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอสาระสำคัญ ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาจริยธรรมและบุคลิกภาพของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา การนำเสนอบทความนี้จึงเป็นโอกาสอันดีที่จะแสดงความรู้ ความเข้าใจ และบทวิเคราะห์ ซึ่งนำไปสู่การปลูกฝังค่านิยมทางจริยธรรมและส่งเสริมการพัฒนาอุปนิสัย สร้างความตระหนัก เพิ่มศักยภาพของนักศึกษาและส่งเสริมความเป็นผู้นำที่มีจริยธรรมเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบและมีส่วนช่วยเหลือสังคมในเชิงบวก

รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสำหรับนักศึกษา

จากการทบทวนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสำหรับนักศึกษา พบว่า การพัฒนานักศึกษาเป็นสิ่งสำคัญสำหรับสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาและโปรแกรมการบัญชี โดย

ให้ความสำคัญกับการพัฒนาค่านิยมส่วนบุคคล เช่น การวิจารณ์การเนอร์ด้วยตนเอง (Self-Transcendence) และการเพิ่มประสิทธิภาพตนเอง (Self-Enhancement) และการเพิ่มประสิทธิภาพตนเอง (Self-Enhancement) นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการการดูแลสุขภาพ โภชนาการ การศึกษาพฤติกรรมประยุกต์ รวมไปถึงการศึกษาการเรียนรู้คุณค่าทางโภชนาการในวัยรุ่น (Bairaktarova & Woodcock, 2017; Mubako et al. 2021; Song, et al. 2017; Leonard et al. 2017; González Gallo et al. 2020)

สำหรับผลการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสำหรับนักศึกษาพบว่า มีวิธีการที่หลากหลาย แนวทางหนึ่งคือการรวมการศึกษาด้านจริยธรรมแบบองค์รวมไว้ในวิชาชีพ ซึ่งนอกเหนือไปจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบและมุ่งเน้นไปที่การทำความเข้าใจความล้มเหลวด้านจริยธรรมจริยธรรมพื้นฐานที่นำไปสู่การฝ่าฝืนกฎ อีกวิธีหนึ่งคือการใช้เรื่องราวสมมติที่มีเนื้อหาที่มีจริยธรรม เป็นเครื่องมือการสอนเพื่อเพิ่มความตระหนักรู้และการใช้เหตุผลทางศีลธรรมของนักศึกษา นอกจากนี้ การปลูกฝังการศึกษาด้านจริยธรรมภายในห้องปฏิบัติการวิจัยสามารถช่วยให้นักศึกษาจัดการกับความท้าทายด้านจริยธรรมด้วยวิธีที่มีข้อมูลมากขึ้น และปรับปรุงวัฒนธรรมทางจริยธรรมโดยรวมของสภาพแวดล้อมการวิจัยสถาบันการศึกษาก็มีบทบาทได้เช่นกัน โดยพัฒนาจรรยาบรรณและจริยธรรมทางวิชาการแก่บุคลากรและนักศึกษา จัดให้มีแนวปฏิบัติและโครงสร้างเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรม สุดท้าย การสอนจริยธรรมเชิงพฤติกรรม การวาดภาพตามหลักจิตวิทยาและสังคมวิทยา สามารถพัฒนาทักษะการตัดสินใจด้านจริยธรรมของนักศึกษาและนำไปสู่สภาพแวดล้อมที่มีจริยธรรมมากขึ้นในองค์กรและสังคม (Murphy, 2020; Swanson, 2016; Hildt, E., et al. 2019; Sonaiya, 2013; Drumwright et al. 2015)

นอกจากนั้นการศึกษารูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสำหรับนักศึกษาพบว่า ตัวแบบการพัฒนาพฤติกรรมด้านจริยธรรมในนักศึกษาสามารถทำได้ด้วยแนวทางต่างๆ แนวทางหนึ่งคือผ่านกระบวนการนิเทศ ซึ่งนักศึกษาปริญญาเอกสามารถพัฒนาพฤติกรรมและขีดความสามารถการวิจัยด้านจริยธรรมได้ (Furtak, 2022) อีกแนวทางหนึ่งคือการบูรณาการค่านิยมส่วนบุคคล เช่น การเปิดกว้างต่อการเปลี่ยนแปลง การอนุรักษ์ การก้าวข้ามตนเอง และการเสริมสร้างตนเอง ควบคู่ไปกับการฝึกอบรมด้านจริยธรรม เพศ และศาสนา เพื่อมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางจริยธรรมในนักศึกษาบัญชี (Mubako, et al. 2021) อย่างไรก็ตามสถาบันการศึกษาวิศวกรรมศาสตร์สามารถมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาทักษะพฤติกรรมที่มีจริยธรรมในวิศวกรในอนาคตโดยการรวมทฤษฎีของพฤติกรรมที่วางแผนไว้ การวางแผนบุคคลและสิ่งของ และขอบเขตของการควบคุมไว้ในหลักสูตรของพวกเขา (Bairaktarova & Woodcock, 2017) นอกจากนี้ การสอนเรื่องจริยธรรมผ่านการสนทนาแบบโต้ตอบสามารถช่วยให้นักศึกษาเข้าใจและชื่นชมจริยธรรม ซึ่งนำไปสู่ความเข้าใจที่ดีขึ้นและการประยุกต์ใช้หลักจริยธรรม (Barnfield, A.M.C. 2017) สุดท้ายนี้ การสอนจริยธรรมด้านพฤติกรรมซึ่งใช้จิตวิทยาและสังคมวิทยา สามารถปรับปรุงการตัดสินใจด้านจริยธรรมของนักศึกษาได้ และมีส่วนทำให้เกิดบรรยากาศที่มีจริยธรรมมากขึ้นในองค์กรและสังคม (Drumwright, et al. 2015)

อย่างไรก็ตามสำหรับรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาสามารถดำเนินไปได้ผ่านขั้นตอนและกิจกรรมหลากหลายเพื่อสร้างพฤติกรรมที่ดีและเป็นประโยชน์ ต่อไปนี้คือรูปแบบที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ดังนี้

1. การให้ความรู้เกี่ยวกับหลักจริยธรรมแก่นักศึกษา

การสร้างความรู้ความเข้าใจในจริยธรรมให้กับนักศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมต่างๆ เช่น ความซื่อสัตย์ ความเคารพ ความยุติธรรม และความซื่อสัตย์ สิ่งสำคัญคือต้องกระตุ้นให้พวกเขาเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าทางจริยธรรมที่มีความสำคัญต่อชีวิตในอนาคตและความพึงพอใจในอาชีพการงานของพวกเขา การสอนหลักจริยธรรมนี้เชื่อมโยงการเรียนรู้เชิงวิชาการกับการพัฒนาตนเองอย่างมีจริยธรรม นอกจากนี้ยังสอนให้นักศึกษาเข้าใจหลักจริยธรรมและมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและพฤติกรรมในชีวิตประจำวัน พวกเขาได้รับการสนับสนุนให้วิเคราะห์และสนับสนุนแนวคิดที่แตกต่างกัน และตัวอย่างจริยธรรมอาจนำไปใช้ในสถานการณ์ทางจริยธรรมต่างๆ เพื่อช่วยให้นักศึกษาเข้าใจถึงการประยุกต์ใช้หลักจริยธรรมในทางปฏิบัติ คำสอนนี้เตรียมนักศึกษาให้มีความรับผิดชอบและมีจริยธรรมในทุกด้านของชีวิตและมีส่วนร่วมในสังคมในเชิงบวกและยั่งยืนในอนาคต

นักการศึกษาสามารถใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้ความรู้แก่นักศึกษาเกี่ยวกับหลักจริยธรรมสามารถเสนอแนะกรณีศึกษาได้ มีส่วนร่วมในการอภิปรายและส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพื่อสำรวจมุมมองที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังอาจรวมถึงตัวอย่างในชีวิตจริงและกรอบการทำงานด้านจริยธรรมเพื่อช่วยให้นักศึกษาเข้าใจการประยุกต์ใช้หลักจริยธรรมในทางปฏิบัติ คำสอนนี้เตรียมนักศึกษาให้มีความรับผิดชอบและมีจริยธรรมในทุกด้านของชีวิต และมีส่วนร่วมในสังคมในทางบวกและยั่งยืนในอนาคต

2. การเป็นแบบตัวอย่างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่ดี

คณาจารย์และเจ้าหน้าที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างแบบจำลองพฤติกรรมด้านจริยธรรมสำหรับนักศึกษา เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและส่งเสริมให้นักศึกษาพัฒนาตนเองในด้านจริยธรรม การแสดงพฤติกรรมที่มีจริยธรรมที่ดีในการกระทำและการตัดสินใจจะช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่บุคคลหนึ่งสามารถเติบโตและเรียนรู้ได้อย่างมีความรับผิดชอบ และมีความเข้าใจในคุณค่าทางจริยธรรมที่สำคัญ นักศึกษามักจะเริ่มยอมรับและนำตัวอย่างพฤติกรรมที่มีจริยธรรมเหล่านี้มาใช้ในชีวิตของพวกเขา เพราะพวกเขาได้รับการส่งเสริมและมีโอกาสเป็นผู้มีความรับผิดชอบและมีจริยธรรมในทุกด้านของชีวิต

การเป็นแบบอย่างที่ดีมีจริยธรรมเปรียบเสมือนการเป็นตัวอย่างให้นักศึกษาที่อาจต้องเรียนรู้หรือประเมินตนเอง เมื่อคณาจารย์และเจ้าหน้าที่แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมที่มีจริยธรรมโดยสมบูรณ์และเชื่อมโยงการกระทำเหล่านั้นกับค่านิยมทางจริยธรรมที่สำคัญ นักศึกษาจะได้รับคำแนะนำในการพัฒนาตนเองในด้านจริยธรรมที่แท้จริง คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ยังมีการฝึกฝนในการเตือนนักศึกษาเกี่ยวกับผลที่ตามมาที่อาจเกิดขึ้นจากพฤติกรรมที่ผิดจรรยาบรรณ และสอนนักศึกษาให้แก้ไขและปรับปรุงเพื่อสร้างพฤติกรรมทางจริยธรรมที่ดีในอนาคต โดยคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ทุกท่านมีบทบาทสำคัญในการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองที่ยึดหลักจริยธรรมและสร้างนักศึกษาที่มีจริยธรรมที่ดีในสังคม และอาชีพในอนาคตของพวกเขา

3. กำหนดจรรยาบรรณสำหรับนักศึกษา

การพัฒนาจรรยาบรรณที่ครอบคลุมสำหรับนักศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สนับสนุนและสนุกสนานสำหรับทุกคนในสถาบันการศึกษา และนำนักศึกษาให้พัฒนาตนในด้านจริยธรรม มีหลักจริยธรรมและค่านิยมที่ควรศึกษาและปฏิบัติอย่างเคร่งครัด และคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ควรสื่อสารหลักปฏิบัตินี้อย่างชัดเจนและต่อเนื่อง เน้นย้ำความสำคัญของการปฏิบัติตามหลักจริยธรรมทั้งในด้านวิชาการและเรื่องส่วนตัว

หลักจรรยาบรรณของนักศึกษาเป็นกรอบการทำงานที่กำหนดกฎเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่นักศึกษาควรปฏิบัติตามในขณะที่เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการศึกษา มีประโยชน์ในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัยและเพิ่มแนวทางในการดำเนินการอย่างถูกต้องและมีความรับผิดชอบ บรรยาภาคนี้นำรวมถึงค่านิยมทางจริยธรรมที่สำคัญ เช่น การเคารพผู้อื่น ความซื่อสัตย์ทางวิชาการ การรักษาการเรียนรู้และความปลอดภัยส่วนบุคคล การแก้ไขข้อขัดแย้งและการใช้เทคโนโลยีอย่างรอบคอบ การสื่อสารหลักจรรยาบรรณนี้ควรได้รับอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนทบทวนและปรับปรุงตามความจำเป็น เพื่อให้มั่นใจว่าสภาพแวดล้อมการเรียนรู้รักษาความประพฤติทางจริยธรรมในระดับที่สม่ำเสมอและสูง และสร้างนักศึกษาที่มีจรรยาบรรณทางสังคมและวิชาชีพที่ดีในอนาคต

4. ส่งเสริมการสนทนาอย่างเปิดเผย

การส่งเสริมการอภิปรายอย่างเปิดเผยเกี่ยวกับประเด็นด้านจริยธรรมและประเด็นขัดแย้งเป็นส่วนสำคัญในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีและมีความสุขสำหรับนักศึกษา ซึ่งเป็นบรรยาภาศที่ให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นและซักถามเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรม การส่งเสริมการอภิปรายที่นี้ช่วยให้นักศึกษาพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นเกี่ยวกับมนุษยชาติและค่านิยมทางจริยธรรม

การอภิปรายอย่างเปิดเผยเกี่ยวกับประเด็นด้านจริยธรรมจะช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่เปิดกว้างและเป็นบวก ส่งเสริมความคิดเห็นที่หลากหลายและสนับสนุนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ นักศึกษามีโอกาสแสดงความคิดเห็นและมุมมองที่หลากหลาย และมีสิทธิหารือและหารือประเด็นสำคัญได้ การสนทนานี้ส่งเสริมความรู้สึกร่วมกันและความรับผิดชอบร่วมกัน และช่วยให้นักศึกษาเข้าใจและพิจารณาจริยธรรมอย่างลึกซึ้ง การอภิปรายประเด็นด้านจริยธรรมอย่างเปิดเผยช่วยในการส่งเสริมการตัดสินใจอย่างมีความรับผิดชอบและมีจริยธรรมมากขึ้น และช่วยให้บุคคลสามารถพิจารณาผลกระทบทางจริยธรรมของการเลือกที่พวกเขาทำในชีวิตส่วนตัวและสังคมของพวกเขา

5. การบูรณาการจริยธรรมในหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน

การบูรณาการการพิจารณาจริยธรรมเข้ากับหลักสูตรการศึกษาเป็นขั้นตอนสำคัญในการส่งเสริมลักษณะทางจริยธรรมและทักษะการตัดสินใจอย่างมีความรับผิดชอบในนักศึกษา การบูรณาการจริยธรรมเข้ากับหลักสูตรช่วยให้นักศึกษาเข้าใจถึงผลกระทบทางจริยธรรมจากงานวิชาการของพวกเขา และเชื่อมโยงการเรียนรู้กับสถานการณ์ในชีวิตจริงที่แตกต่างกัน นี่เป็นวิธีปลูกฝังความรู้สึกรับผิดชอบและจริยธรรมให้กับ

นักศึกษา สิ่งนี้ทำให้พวกเขาสามารถตัดสินใจโดยเจตนาและมีส่วนร่วมในการสร้างสังคมที่ดีขึ้น การบูรณาการจริยธรรมเข้ากับหลักสูตรการศึกษารวมถึงวิธีการสอนความรู้ด้านจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาต่างๆ และการสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการพัฒนาทักษะทางจริยธรรมและทักษะการตัดสินใจของนักศึกษา การบูรณาการจริยธรรมเข้ากับหลักสูตรการศึกษาช่วยให้นักศึกษาเตรียมพร้อมรับมือกับปัญหาด้านจริยธรรมที่ซับซ้อนได้ดีขึ้น และมีส่วนช่วยเหลือสังคมและโลกในเชิงบวก

มีหลายวิธีในการบูรณาการจริยธรรมเข้ากับหลักสูตรการศึกษา เช่นการสอนแนวคิดทางจริยธรรม ทฤษฎี และกรอบที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาต่างๆ อย่างชัดเจน การสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนพฤติกรรมและค่านิยมทางจริยธรรมภายในสถาบันการศึกษา และสนับสนุนการอภิปรายและอภิปรายด้านจริยธรรมในห้องเรียน นี่เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนานักศึกษาให้มีความรับผิดชอบต่อหลักจริยธรรมและเข้าใจสถานการณ์ด้านจริยธรรมในชีวิตจริง

6. การส่งเสริมความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

การส่งเสริมความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมที่มีจริยธรรมของนักศึกษาสามารถทำได้โดยใช้ระบบที่ยุติธรรมและโปร่งใสในการประเมินพฤติกรรมของนักศึกษา นี่เป็นการตอกย้ำความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจและพฤติกรรมของตนเอง พวกเขาจะต้องรับผิดชอบต่อผลกระทบของตนเองและเข้าใจถึงผลกระทบที่พวกเขามีต่อผู้อื่น การส่งเสริมความรับผิดชอบในตนเองหมายถึงการสนับสนุนและกระตุ้นให้นักศึกษารับผิดชอบต่อการตัดสินใจและการเลือกพฤติกรรมของตนเอง พวกเขาควรรู้ว่าพวกเขามีอิสระในการตัดสินใจและรับผิดชอบต่อผลที่ตามมาจากการตัดสินใจของพวกเขา

การส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมเน้นย้ำความเข้าใจว่าเราเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนและมีบทบาทในการสร้างสังคมที่ดีขึ้น นักศึกษาควรมีส่วนร่วมและมีความรับผิดชอบต่อกิจกรรมส่งเสริมสังคมและชุมชน พวกเขาควรคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อมและโครงสร้างของสังคมด้วย ความรับผิดชอบต่อสังคมช่วยสร้างสังคมที่เข้มแข็งและเจริญรุ่งเรือง นี่เป็นวิธีส่งเสริมความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลและสังคมซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาทั้งบุคคลและชุมชน ส่งเสริมความรับผิดชอบด้านจริยธรรมและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับทั้งบุคคลและสังคมไปพร้อมๆ กัน

7. การจัดเตรียมทรัพยากรและการสนับสนุนการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

การสนับสนุนทรัพยากรและโปรแกรมการพัฒนาจริยธรรมสำหรับนักศึกษาถือเป็นการลงทุนที่มีคุณค่าและสำคัญในการช่วยพัฒนาคุณภาพและจริยธรรมของสังคม โดยให้โอกาสในการเรียนรู้ค่านิยมทางจริยธรรม การตัดสินใจอย่างมีจริยธรรมและพัฒนาทักษะในการรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตนเอง อีกทั้งยังส่งเสริมความเข้าใจและการมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคม หัวใจสำคัญคือการสร้างนักศึกษาที่มีความรับผิดชอบและมีจริยธรรมเพื่อสร้างสังคมที่ดีขึ้น ตามมาด้วยผลกระทบเชิงบวกต่อสังคมโดยรวม

โครงการเสนอทรัพยากรและการพัฒนาจริยธรรมนี้อาจรวมถึงโปรแกรมการศึกษาด้านจริยธรรมด้วยหลักจริยธรรมและจริยธรรมที่กำหนดไว้สำหรับนักศึกษา ประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรมและกรณีศึกษา

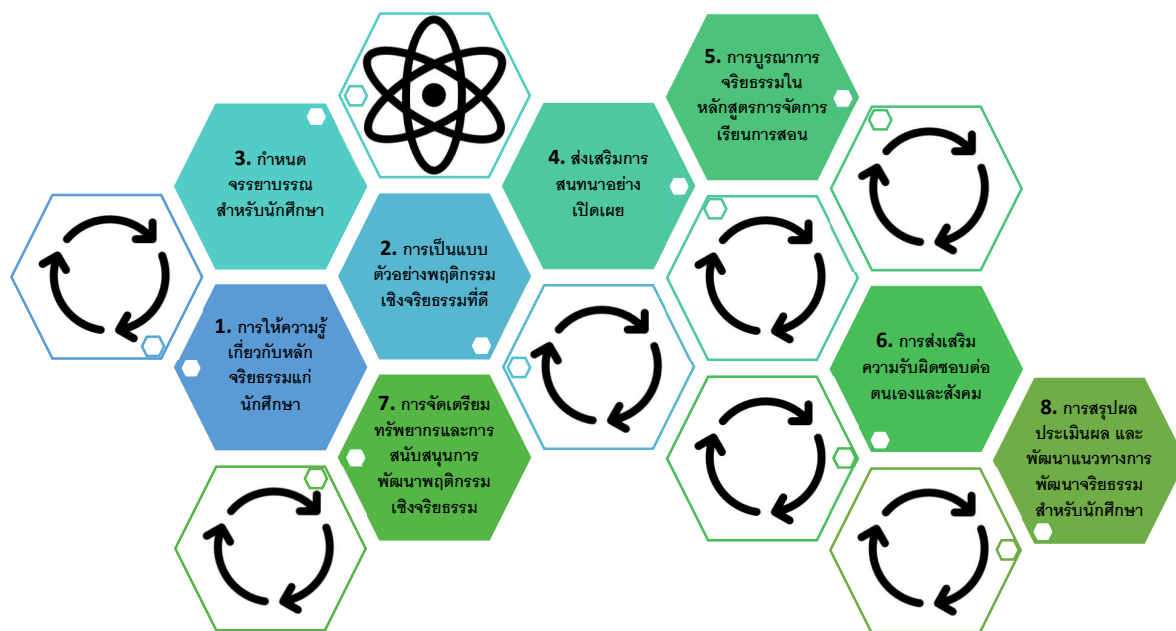
แบบอย่างและการให้คำปรึกษาและการมีส่วนร่วมในการบริการชุมชนและกิจกรรมอาสาสมัคร ซึ่งจะช่วยให้ นักศึกษาได้รับการสนับสนุนและคำแนะนำในการพัฒนาจริยธรรม และสร้างพื้นฐานสำคัญในการพัฒนา คุณภาพและความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมในระยะยาว

8. การสรุปผล ประเมินผล และพัฒนาแนวทางการพัฒนาจริยธรรมสำหรับนักศึกษา

การพัฒนาจริยธรรมให้กับนักศึกษาถือเป็นก้าวสำคัญในการสร้างนักศึกษาที่มีคุณธรรมและความ รับผิดชอบในสังคม สร้างกรอบที่ชัดเจนสำหรับนักศึกษาในการทำความเข้าใจค่านิยมทางจริยธรรมและส่งเสริม พฤติกรรมทางจริยธรรมที่ดี ขั้นตอนการพัฒนานี้รวมถึงการอธิบายแนวทางการพัฒนา สรุปแนวปฏิบัติ การ ประเมินผล และการพัฒนาแนวปฏิบัติต่อไป

คู่มือการพัฒนาจริยธรรมนักศึกษาให้รายละเอียดเกี่ยวกับหลักการและค่านิยมที่ส่งเสริมพฤติกรรมที่มี จริยธรรมและการตัดสินใจที่ดีในนักศึกษา การสรุปแนวทางการพัฒนาอาจรวมถึงการส่งเสริมความซื่อสัตย์ ความเคารพ ความเป็นธรรม ความเห็นอกเห็นใจ และความเห็นอกเห็นใจ และคุณธรรมอื่นๆ ภายในนักศึกษา การประเมินความสำเร็จของแนวทางการพัฒนาเป็นสิ่งสำคัญและควรคำนึงถึงประสิทธิผลและความเหมาะสม ด้วย และเพื่อการพัฒนาต่อไปควรปรับปรุงแนวปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงในสังคม และสภาพแวดล้อมทางการศึกษา

การพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ต้องมีการเสริมแรงและการสนับสนุนอย่าง ต่อเนื่อง การนำแนวทางเหล่านี้ไปใช้ สถาบันอุดมศึกษาสามารถส่งเสริมวัฒนธรรมพฤติกรรมทางจริยธรรมในหมู่ นักศึกษาของตนได้ ดังนั้นการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลาและความพยายาม นักศึกษาควรมีความอดทนและความพยายามในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ต้องการ โดยการผ่านขั้นตอนและ กิจกรรมที่แนะนำเพื่อสร้างพฤติกรรมที่เหมาะสมและเชิงบวกสู่การเติบโตและความสำเร็จในระดับการศึกษาที่ สูงขึ้น

ภาพที่ 1 รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา

ที่มา: สักเคราะห์โดยผู้เขียน

บทสรุป

การพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นกระบวนการที่ต้องการความอดทนและความพยายามในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ต้องการ นี่คือนิพจน์เกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา การพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นการวิจัยและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้พฤติกรรมเหมาะสมและสอดคล้องกับค่านิยมและเป้าหมายที่ต้องการในการเติบโตและพัฒนาในระดับการศึกษาสูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- Bairaktarova, D., & Woodcock, A. (2017). Engineering Student's Ethical Awareness and Behavior: A New Motivational Model. *Science and Engineering Ethics*, 23(4):1129-1157. doi: 10.1007/S11948-016-9814-X
- Bairaktarova, D., Woodcock, A. (2017). Engineering Student's Ethical Awareness and Behavior: A New Motivational Model. *Sci Eng Ethics*. 23, 1129-1157. <https://doi.org/10.1007/s11948-016-9814-x>

- Barnfield, A.M.C. (2017). "Did I Do Good?": The Teaching and Learning of Ethics. **Collected Essays on Learning and Teaching**, 10, 197-202. doi: 10.22329/CELT.V10I0.4752.
- Bazerman, H.M., & Gino, F. (2012). Behavioral Ethics: Toward a Deeper Understanding of Moral Judgment and Dishonesty. **Annual Review of Law and Social Science**. 8 (1), 85-104. <https://doi.org/10.1146/annurev-lawsocsci-102811-173815>
- Butt, A., & Ashar, A. (2020). **Role of behavioral sciences in the development of professionalism among MBBS students**. J Fatima Jinnah Med Univ [Internet]. 14 Mar. 2020 [cited 17 Aug. 2023];14(1):3-. Available from: <https://www.jfjmu.com/index.php/ojs/article/view/693>
- Cardi, J.W., Penfield, D.R., Yoon, A. (2012). Does Tort Law Deter Individuals? A Behavioral Science Study. **Journal of Empirical Legal Studies (Blackwell Publishing Inc)**. 9 (3), 567-603, <https://doi.org/10.1111/j.1740-1461.2012.01263.x>
- Cicero, F.R. (2021). Behavioral Ethics: Ethical Practice Is More Than Memorizing Compliance Codes. **Behav Analysis Practice**, 14, 1169–1178. <https://doi.org/10.1007/s40617-021-00585-5>
- Cicero, F.R. (2021). Behavioral Ethics: Ethical Practice Is More Than Memorizing Compliance Codes. **Behav Analysis Practice**, 14, 1169–1178 (2021). <https://doi.org/10.1007/s40617-021-00585-5>
- Drumwright, M., et al. (2015). Behavioral Ethics and Teaching Ethical Decision Making. **Decision Sciences Journal of Innovative Education (John Wiley and Sons Ltd)**. 13 (3), 431-458. <https://doi.org/10.1111/dsji.12071>
- Drumwright, M.E., Prentice, R.A., & Biasucci, C. (2015). Behavioral Ethics and Teaching Ethical Decision Making. **Decision Sciences Journal of Innovative Education**, 13(3):431-458. doi: 10.1111/DSJI.12071
- Furtak, A. (2022). Developing ethical research behavior in doctoral students. **South African Journal of Bioethics and Law**, 15(2), 65-68. doi: 10.7196/sajbl.2022.v15i2.813
- González Gallo, I., Ramírez, D. A., Villarreal, C. S., & Parra Bolaños, N. (2020). Efectos de un programa basado en el Análisis Conductual Aplicado en la enseñanza de Conceptos Éticos y Morales religiosos. **Revista Innovación Digital Y Desarrollo Sostenible - IDS**, 1(1), 20 - 29. <https://doi.org/10.47185/27113760.v1n1.4>

- Hamrah, N.A. (2017). Ethics in behavioral science research Understanding methodology experts' views. **Medical Ethics Journal**. 11 (41), 25-36.
- Hildt, E., et al. (2019). Empowering Graduate Students to Address Ethics in Research Environments. **Cambridge Quarterly of Healthcare Ethics**, 28 (3), 542 - 550. DOI: <https://doi.org/10.1017/S096318011900046X>
- Hogan, A.J. (2017). **The Study of Behavior: Organization, Methods, and Principles**. Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9781108123792>
- Ingram, D., & Derdak, T. (2018). **The Ethics of Development: An Introduction**. London: Routledge.
- Keahey, J. (2020). Ethics for Development Research. **Sociology of Development**. 6(4), 395–416. <https://doi.org/10.1525/sod.2020.6.4.395>
- Leonard, L.N.K., Riemenschneider, C.K. & Manly, T.S. (2017). Ethical Behavioral Intention in an Academic Setting: Models and Predictors. **J Acad Ethics**, 15, 141–166. <https://doi.org/10.1007/s10805-017-9273-2>
- Marangos, J., Astroulakis, N., & Triarchi, E. (2021). The Advancement of Development Ethics. **Panoeconomicus (Economists' Association of Vojvodina)**. 68 (4), 441-460. <https://doi.org/10.2298/PAN180518003M>
- McCann, G. (2020). **The ethics of global development**. The Routledge Handbook to Rethinking Ethics in International Relations; Routledge.
- Morahan, M., (2015). Ethics in management. **IEEE Engineering Management Review**, 43,(4), 23-25, Fourth Quarter 2015, doi: 10.1109/EMR.2015.7433683.
- Mubako, G., Bagchi, K., Udo, G. & et al. (2021). Personal Values and Ethical Behavior in Accounting Students. **J Bus Ethics**, 174, 161–176 (2021). <https://doi.org/10.1007/s10551-020-04606-1>
- Mubako, G., Bagchi, K., Udo, G.J., & Marinovic, M. (2021). Personal Values and Ethical Behavior in Accounting Students. **Journal of Business Ethics**, 174(1), 1-16. doi: 10.1007/S10551-020-04606-1
- Murphy, J.M. (2020). Guiding Students in Assessing Ethical Behavior in the Pharmaceutical Industry. **Teaching Ethics**. 19 (1),71-85

- Schiffer, M.B. (2013). **Science: A Behavioral Perspective**. In: **The Archaeology of Science**. Manuals in Archaeological Method, Theory and Technique, vol 9. Springer, Heidelberg. https://doi.org/10.1007/978-3-319-00077-0_2
- Shen Xia, (2010). **Study on behavioral science-based coalmine safety culture construction**. IEEE International Conference on Emergency Management and Management Sciences, Beijing, China, 2010, pp. 406-409, doi: 10.1109/ICEMMS.2010.5563414.
- Shokri, M. (2021). Predicting Moral Behavior based on Psychological Health, Lifestyle and Prosocial Behaviors. **Int. J. Ethics Soc** 2021, 3 (3), 28-35, URL: <http://ijethics.com/article-1-135-en.html>
- Sonaiya, B.E. (2013). Academic integrity and ethics: issues, guidelines, and recommendations. **Ife Journal of Agriculture**. 26 (1), 131-140.
- Song, T., Ustin, N.P., Popov, M.L., & Mudarisov, M.M. (2017). The Educational Technology of Ethical Development for Students. **EURASIA J Math Sci Tech Ed**, 13 (6), 2095-2110. <https://doi.org/10.12973/eurasia.2017.01216a>
- Swanson, D. (2016). Fictional Stories with Ethical Content: Guidelines for Using Stories to Improve Ethical Behavior. **Ethics & Behavior**, 26:7, 545-561, DOI: 10.1080/10508422.2015.1081095
- Treviño, L. K., Weaver, G. R., & Reynolds, S. J. (2006). Behavioral Ethics in Organizations: A Review. **Journal of Management**, 32(6), 951 – 990. <https://doi.org/10.1177/0149206306294258>
- Vargas-Elizondo, C. (2020). On the Role of Ethics in Shaping Technology Development. **HighTech and Innovation Journal**. 1 (2), 86-100. DOI: 10.28991/HIJ-2020-01-02-05
- Winston, B.E. (2019). **Ethical Behavior from the Old Testament**. In: **Biblical Principles of Being an Employee in Contemporary Organizations**. Christian Faith Perspectives in Leadership and Business. Palgrave Macmillan, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-11169-4_3
- Zameni, F. (2017). Correlation between Development of Ethical Behavior and its Consequences in Workplace Environment, and Organizational Health. **Health Law Journal**. 1 (3), 31-34.